

Λαογραφική Έκπομπή της Πανελληνίου Ένώσεως Ποντιακῶν Σωματείων

Ἑ κ π ο μ π ή II9 (I7-6-1976)

. Σ Η Μ Α

Ἀκοῦτε τὴν λαογραφικὴν ἔκπομπὴν τῆς Πανελληνίου Ένώσεως Ποντιακῶν Σωματείων - Ποντιακὴ Ἠχώ - ποὺ γράφει καὶ ἐπιμελεῖται ὁ Στάθης Εὐσταθιάδης.-

. τὸ σῆμα σβῆνει

Ἀγαπητοὶ ἀκροαταί,

Ἡ σημερινὴ μας ἔκπομπὴ περιλαμβάνει ποντιακοὺς παρ_δοσιακοὺς σκοποὺς, δυὸ ἐνδιαφέρουσες ἀνακοινώσεις, ἡ μία γιὰ τὴν παμποντιακὴ ἐθνικὴ σταυροφορία γιὰ τὴν ἀγορὰ ἐνὸς πολεμικοῦ σιάφους ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν "Ὁ Πόντος" καὶ ἡ ἄλλη ἀνακοίνωση γιὰ τὴν ἐθνικοθρησκευτικὴ πανήγυρι Ἀγίου Ἰωάννου Βαζελῶνος. Περιλαμβάνει ἀκόμη ἡ ἔκπομπή μας τὸ τακτικὸ ἀνένδοτο καὶ νεοποντιακὰ τραγοῦδια.

. . . . (μετὰ ἀπὸ ἓνα λεπτὸ λύρα)

Τὰ ποντιακὰ σωματεῖα, μέ ἐπὶ κεφαλῆς τὴν κορυφαία ὀργάνωσή τους, ἐκήρυξαν παμποντιακὴ ἐθνικὴ σταυροφορία γιὰ τὴν συγκέντρωση χρημάτων, μέ σκοπὸ τὴν ἀγορὰ ἐνὸς πολεμικοῦ σιάφους, στὸ ὁποῖο θὰ δοθῇ τὸ ὄνομα "Ὁ Πόντος". Στὸ προσκλητήριό γιὰ τὴν ἐθνικὴ ἀμυνα τῆς χώρας οἱ Πόντιοι ἀνταποκρίνονται μέ ἐνθουσιασμό. Ἐκτιμοῦν τίς κρίσιμες περιστάσεις, ποὺ περνάει τὸ ἔθνος μας, καὶ εἰδικώτερα ἐκεῖνες, ποὺ περνάει ὁ ἑλληνισμὸς τῆς Κύπρου. Ἡ κυπριακὴ τραγωδία μοιάζει πολὺ μέ τὴν τραγωδίαν τοῦ ποντιακοῦ λαοῦ τοῦ 1922. Νὰ γιὰτί ἡ ποντιακὴ ψυχὴ συγκλονίζεται μέ τὸ δράμα τῶν Ἑλληνοκυπρίων.

Μαζί μέ ὅλους τοὺς Ἕλληνες καὶ οἱ Πόντιοι εἶναι παρόντες στίς κρίσιμες τοῦτες ὥρες. Μέ τὴν ἐθνικὴ ἐνότητα τοῦ λαοῦ μας τὰ σχέδια τῶν αἰωνίων ἐχθρῶν τοῦ ἔθνους ~~μας~~ θὰ ματαιωθοῦν. Οἱ Ἕλληνες θὰ συνεχίσουν

τίς ἔνδοξες παραδόσεις τους σέ ὅλους τοὺς τομεῖς τοῦ βίου καί ἰδίᾳ στόν τομέα τῶν ἀγώνων γιά τήν υπεράσπιση τῆς τιμῆς καί ἀξιοπρέπειας τοῦ ἔθνους.

Οἱ Πόντιοι θά προσφέρουν στό ναυτικό μας ἓνα πολεμικό σκάφος, πού θά ὀνομασθῇ "Ὁ Πόντος". Τό πολεμικό τοῦτο σκάφος θά ἔχη στόν ἰστό του τήν ἐλληνική σημαία, σύμβολο εἰρήνης. Θά διασχίσει θάλασσες καί πελάγη καί θά προβάλῃ τό ὄνομα τοῦ Πόντου μέ τρόπο μεγαλοπρεπῆ. Καί ὅταν θά χρειασθῇ, θά δοξάσῃ τό ὄνομα καί τῆς Ἑλλάδος καί τοῦ Πόντου.

Καλούμεθα ὅλοι οἱ Πόντιοι νά προσφέρωμε καί ἀπό τό περίσσευμα καί ἀπό τό ὑστέρημά μας, γιά νά μή ὑστερήσωμε στήν πανεθνική προσπάθεια τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ. Πρέπει σύντομα ν' ἀγοράσωμε τό πλοῖο καί νά τό προσφέρωμε στό ἔθνος. Τό κάθε ποντιακό σωματεῖο κινεῖται στήν περιοχὴ του μέ τό ἴδιο πάντοτε σύνθημα: Γιά τό πολεμικό σκάφος "Ὁ Πόντος" ἄς δώσωμε ὁ καθένας τήν συμβολή του".

. ΛΥΡ - ΤΡΑΓ

Καί τώρα ἡ δεύτερη ἀνακοίνωση: Ἡ ἐορτὴ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου Βαζελῶνος ἐπραγματοποιεῖτο στήν Ἀνω Ματσούνα τοῦ Πόντου κάθε χρόνο στίς 24 Ἰουνίου. Ἐπρόκειτο γιά θρησκευτική καί ἐθνική γιορτὴ μαζί. Τό μοναστήρι τοῦ Βαζελῶνος ἰδρύθηκε στόν Πόντο τό 270. Σᾶς μιλήσαμε ἄλλοτε ἐκτενῶς γιά τήν ἰδιαίτερη ὀνομασία του, τήν ἐθνική του δραστηριότητα, γιά τοὺς κώδικές του, τήν προσφορά τῶν μοναχῶν του στοὺς ἐθνικοὺς ἀγῶνες καί τίς θυσίες τους ἀνά τοὺς αἰῶνες, ἀλλά καί γιά τήν καταστροφὴ του.

Ἡ ἱερὰ μονή τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου Βαζελῶνος, μαζί μέ ἄλλες, ἀνιστορήθηκε κι' αὐτὴ στήν Ἑλλάδα, στήν περιοχὴ Ἁγίου Δημητρίου Κοζάνης. Κάθε χρόνο στίς 24 Ἰουνίου, ὅπως ἄλλοτε στήν Ἀνω Ματσούνα τοῦ Πόντου, ἔτσι καί σήμερα στόν Ἅγιο Δημήτριο Κοζάνης, πραγματοποιεῖται ἡ μεγαλοπρεπὴς ἐθνικοθρησκευτικὴ πανήγυρις τοῦ Βαζελῶνος. Ὅπως τότε, ἔτσι καί τώρα, ὁ Βαζελῶνας συγκεντρώνει χιλιάδες προσκυνητῶν Ποντίων καί ἄλλων ἀδελφῶν Ἑλλήνων, οἱ ὁποῖοι ἀναπολοῦν τίς ἔνδοξες ἐθνικοθρησκευτικὲς παραδόσεις ἐνός τμήματος τοῦ ἐλληνισμοῦ, πού ἔζησε καί ἐμεγαλόβργησε στή γῆ τοῦ

Πόντου.

Ο Βαζελώνας, το αρχαιότερο μοναστήρι του Πόντου, θα συνεχίση και έδω στήν Ελλάδα τήν ένδοξη παράδοσή του. Τιμή και δόξα στους δωρητές και ευεργέτες του μοναστηριού, στους πρωτεργάτες του ωραίου έργου, στους λειτουργούς του θμώουμου σωματείου, στους φλογερούς ποντίους ιδίως του χωριού Άγιος Δημήτριος, οι όποιοι στάθηκαν πρωτοπόροι και παραμένουν αγωνιστάι στήν ιερή προσπάθεια.

Κάθε χρόνο στις 24 Ιουνίου στον Άγιο Δημήτριο Κοζάνης, στά πλαί-
σια του έορτασμού του Άγιου Ιωάννου Βαζελώνος, οι ψυχές αναβαπτίζον-
ται στά ιερά νάματα των παραδόσεων και μέσα στο πανηγύρι τό λαϊκό ή
ποντιακή μουσα προσφέρει τίς χαρμόσυνες νότες για τό ξεφάντωμα.

. ΛΥΡ - ΤΡΑΓ

Και τώρα τό ανέκδοτό μας. Σατιρίζει τήν στάση ένός χωρικού, πού εφαρ-
μόζει προληπτική δικαιοσύνη στά βόδια του.

Ή ζέστια έπάτεσεν. Ο χωρέτες έναπάουτον άφιά σό δέντρον. Τά βούδια
τ'πά ένεπάουταν πλάν μερέαν. Τά δύο πά δεμένα. Τό έναν τό βούδ' έπίασεν
άτο ό βίντον, ό κορόης, δηλαδή ή μύγα. Εάπως έποϊκεν και έλύεν και έδέκεν
άτο άπάν κενά σ' όρμίν, έφυνεν...

Ο χωρέτες, νά ρούζ' άπ' όπίσ' σό βούδ', ντό έφυνεν, 'η έπορεϊ. Ή τεπέ
τ'λαγγεύ' και στέκ', άμαν τιδέν νά έφτάη 'η έπορεϊ. Ασή χολήν άτ' έσου-
μωσεν τ'άλλο τό βούδ', ντό έστεκεν δεμένον και μέ τό τσιπούη έσκάλωσεν
νά κρούη άτο. Κρούει τλο βούδ', ντό έπέμνεν δεμένον σό δέντρον άφιά.

- Εύλογημένε, λέει άτνεΐνας άλλος χωρέτες άσό τό γειτονικόν τό
χωράφ; γιατί κρούς ότό τό βούδ'; Τ'άλλο έφυνεν κι' έσύ κρούς άτό;

- Χμ..., έσύ 'κί ζέρε, άτό πά άν έλύουτον, άν έβιντάουτον και έφυνεν,
άρ'άέτς θα έποϊκεν άμον ντ'άλλο και άτότε πού νά εύρηκα κι' έντούν' άτο.

. ΛΥΡ - ΤΡΑΓ

Κλείνομε τό πρόγραμμά μας μέ νεοποντιακά τραγούδια (2 τραγούδια)

. ΛΥΡ - ΤΡΑΓ

Έδω τελειώνει ή έκπομπή μας. -Κοντά σας και πάλι τήν έρχόμενη έβδο-

μάδα τήν ἴδια μέρα καί ὥρα.

. Σ Η Μ Α

Ἀκούσατε τήν λαογραφική ἐμπομπή τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως Ποντια-
κῶν Σωματείων - Ποντιακή Ἥχώ - ποῦ γράφει καί ἐπιμελεῖται ὁ Στάθης
Εὐσταθιάδης.-

. τό σῆμα σβήνει